EN PASSANT

ORESTE CALLEJA

2 Drammi

GHASSA: Fejn taf x'kien il-każ ta' Shultz - x'inhu l-każ tieghek? - Taf x'inhu l-każ tieghek, Sur Todd?

Pawsa

TODD: Ma nafx. - Ghadni ma naf xejn.

GHASSA: Ma tafx. Ma tafx x'ġie allegat. Min akkużak.

TODD: Liema ġakbin akkużani...

GHASSA: ...Jew biex int akkużat. Jekk hux każ ta' etika...

TODD: Etika?

GHASSA: Ksur ta' etika professjonali. Forsi. Jew flus?

TODD: Flus?

GHASSA:Jew korruzzjoni.

TODD: Korruzzjoni... Trid tghid ingann?

GHASSA: Korruzzjoni. Thassir tal-fibra morali. Tmermir u tahsir. Tinġis u susa li thassar u tfixkel l-istabbiltà u l-valuri ta' dak kollu li l-aktar hu ghażiż ghad-diriġenti. Dak kollu li hadmu ghalih. — Korruzzjoni. — Forsi.

TODD: *(jirrealizza)* Maghmula tieghi.

(Jum Fost l-Ohrajn)

PUBBLIKAZZJONI
www.orestecalleja.com

EN PASSANT

The artwork used in the cover of the dust jacket is by kind permission of Ms. ELKE REHDER:

Der e-Bauer - mixed media on paper
Die irrationale Stellung - woodcut
Stadtlandschaft kafkaesk - colour etching

http://www.elke-rehder.de/illustrationen.htm
http://www.schach-chess.com/index_en.htm

id-drammi ta'
ORESTE CALLEJA

EN PASSANT

PUBBLIKAZZJONI
www.orestecalleja.com

Jum Fost l-Oħrajn / En Passant
2016 © Oreste Calleja
ISBN 978 99957 896 26
L-Ewwel Edizzjoni

Edizzjonijiet diġitali
EPUB, MOBI, PDF, AMAZON KINDLE, IBOOKS
huma disponibbli mis-sit tal-Internet tal-awtur

PUBBLIKAZZJONI
www.orestecalleja.com
webmaster@orestecalleja.com

http://teatrumalti.blogspot.com.mt

Il-produzzjoni, l-isettjar tal-ktieb
u d-disinn tal-qoxra:
O. Calleja.

Id-drittijieti kollha miżmuma mill-awtur.
Permess bil-quddiem biex dawn l-iskripts jinħadmu,
jittellgħu għall-palk, għat-televiżjoni jew għar-radju,
jew għal għamliet oħra ta' xandir jew ta' distribuzzjoni
għandu jinkiseb mingħand l-awtur.

Għal
KIRSTEN
u
KARLA

"You do not need to accept everything as true, you only have to accept it as necessary."

FRANZ KAFKA,
THE TRIAL

"The man who has a conscience suffers whilst acknowledging his sin. That is his punishment."

FYODOR DOSTOYEVSKY,
CRIME AND PUNISHMENT

"I did not bow down to you, I bowed down to all the suffering of humanity."

Fyodor Dostoyevsky,
Crime and Punishment

EN PASSANT

PERSUNAĠĠI

KUMMENTATUR

SULDAT ISWED

SULDAT ABJAD

LEĦEN FUQ LOUDSPEAKER

IL-KOTRA

Nota dwar akustika: Id-djalogu, kemm tas-Sudat Iswed u kemm tas-Suldat Abjad, għall-bidu jseħħ minn ċerta distanza (*off mike*) - wara, meta joqorbu lejn xulxin, l-indikazzjoni *'il bogħod* u *viċin* fid-didaskalija tad-djalogu tvarja skont l-esiġenzi drammatiċi tal-azzjoni.

FADE UP

PREŻENTATRIĊI

Nippreżentaw "En Passant" - kronaka reġistrata mill-finali tal-logħba li ntlagħbet reċentement fl-istadju nazzjonali. Radjokronista, Korrado Kosta.

FANFARA - BANDA: MUŻIKA MARZJALI.

SULDATI JIMMARĊJAW.

KUMMENTATUR

En Passant: Kalvarju f'Seba' Stazzjonijiet u Rxoxt. Kitba għar-radju ta' Oreste Calleja

ŻIFFA ĦAFIF TKARKAR MAGĦHA L-GĦAGĦA TA' FOLLA MBIEGĦDA.

KUMMENTATUR

Wesgħa bla qies, maqsuma f'ċanġaturi enormi bojod u suwed. Ix-xefaq jintilef fix-xejn fejn l-art tmiss is-sema, 'il bogħod. Nofsinhar, jew forsi ftit wara. Raġel bilwieqfa, waħdu, f'nofs ċanġatura bajda; liebes korazza sewda tleqq ta' suldat. Wieqaf, iħares 'il bogħod u jgħarrex. Jistenna. Ħadd iżjed. Għalissa.

DAQQ FUQ TANBUR - DAQQ LI JINSTEMA' FIL-BIDU TA' KULL STAZZJON.

KUMMENTATUR

L-Ewwel Stazzjon: il-Logħba fl-Eqqel ta' Interess Imħeddel.

FANFARA TA' TRUMBETTA.

KUMMENTATUR

Is-Suldat Iswed iqum fuq tiegħu. Jissemma' ħerqan.

LEĦEN FUQ LOUDSPEAKER

Ċaqliqa numru 77. Imexxu l-Bojod. Il-pedina Suldat Abjad fuq 4E jimxi fuq 5E. Nirrepetu: 4E jimxi fuq 5E.

DAQQ TA' TANBUR DEJJEM JOQROB. JIEQAF.

ĊAPCIP KAJMAN MINN FOLLA MBIEGĦDA.

KUMMENTATUR

Il-kotra numeruża niżlet fil-misraħ biex tara l-Logħba. Tinsab 'il bogħod; ma tidhirx. Quddiem is-Suldat Iswed issa feġġ suldat ieħor - Suldat Abajd fuq ċangatura sewda - wieqaf.

ŻIFFA ĦAFIFA.

SULDAT ISWED
(ipespes)

Ej, hemm int! — Ejj, l-Abjad!! Lilek qed ngħid!

SULDAT ABJAD
(isikktu)

Xxx!

SULDAT ISWED

Għaliex? Tista' titkellem taf. Ħadd ma jagħti kas.

PAWSA QASIRA.

SULDAT ISWED

Ejj! L-Abjad!

SULDAT ABJAD

Int żgur?

SULDAT ISWED

Żgur? Żgur xiex?...

SULDAT ABJAD

Li ma jagħtux kas. Ma jisimgħuniex.

SULDAT ISWED

Ibqa' ċert. U lanqas kieku, ma jagħtux kas.

SULDAT ABJAD

Fejn taf? Forsi ntellfuhom...

SULDAT ISWED
(jidħak)

Aħna? Żewġ pedini - żewġ pedini suldati sempliċi ntellfu lilhom? Tgħid m'għandhomx fuqiex jaħsbu? Żgur fuqna qed iħabblu moħħhom!

SULDAT ABJAD

Ma nafx...

SULDAT ISWED

Ibqa' ċert. Ħadd ma jagħti kas tagħna. Kulħadd għajnejh fuq ir-Re...

SULDAT ABJAD

U r-Reġina.

SULDAT ISWED

U fuq il-pedini l-oħrajn kollha; mela fuq is-suldati. Ili ħafna niġi għal dal-logħob; qatt ma sibt min jagħti kasna.

SULDAT ABJAD

Kemm ilek tiġi?

SULDAT ISWED

Minn dejjem nafni.

SULDAT ABJAD

Sirt espert mela.

SULDAT ISWED

Insomma, u hekk, u hekk. Qatt ma nitlef waħda. Malli nxomm li riesqa l-logħba nagħmel minn kollox biex nogħġobhom ħalli jagħżluni.

SULDAT ABJAD

Dejjem jagħżluk?

SULDAT ISWED

Dejjem! Kull darba - kull logħba - dejjem hawn issibni lili. Id-darba l-oħra kien imissni mal-Bojod; did-darba mas-Suwed. Mhux għax jimpurtani wisq. L-aqwa li nkun fil-logħba għalija.

SULDAT ABJAD

U dejjem ta' suldat jilagħbuk?

SULDAT ISWED

Dejjem... *(pawsa qasira)* U iva, ta' Suldat, ta' Kavallier jew ta' Re, mhux xorta? L-aqwa li tilgħab!

SULDAT ABJAD

Jilagħbuk.

SULDAT ISWED
(ftit imfantas)

Jilagħbuk, kollox sew! Mhux xi diżunur wara kollox.

SULDAT ABJAD

Le - wara kollox.

SULDAT ISWED

...Kemm hawn jixtiequ jkunu flokna! Dawk in-nies f'dik il-folla... *(jidħak)* Kemm hawn minnhom jixtiequ

qegħdin hawn! Eluf! U l-miljuni l-oħrajn jarawna fuq it-televiżjoni. Trasmissjoni diretta - sigħat sħaħ... u huma jibqgħu hemm il-ħin kollu, imwaħħlin mal-pultruni, ma jitilfux ċaqliqa waħda... Qed ngħidlek, miljuni! U kollha biex jaraw lilna!

SULDAT ABJAD

Qatt ma bsart.

SULDAT ISWED

Jaqaw din l-ewwel darba li għażluk lilek?

SULDAT ABJAD

Ġejt xi drabi oħra. — Inti mas-Suwed, hux?

SULDAT ISWED

Kif tara. U int mal-Bojod. *(ċajta)* Imnalla m'intix pass eqreb lejja. Kieku kont inkun nista' nieklok. Taf li jekk jerġgħu jmexxuk tiġi taħt idejja, hux? Inkun nista' nieklok meta u kif irrid.

SULDAT ABJAD

Taqlagħni barra kieku.

SULDAT ISWED

Hekk hu! Pass ieħor 'il quddiem u żakk! Dominus Babiskum! Tkun taħt idejja! Imma! Dawk huma r-regolamenti. Fuqhom trid timxi.

SULDAT ABJAD

Ir-regolamenti... L-aqwa li tagħmel kif jgħidulek.

SULDAT ISWED

Int ma tinteressax ruħek jaqaw?

SULDAT ABJAD

Għalfejn? Hekk jew hekk mhux aħna nagħżlu meta għandna nimxu...

SULDAT ISWED

Minn daqshekk tassew...

SULDAT ABJAD

...Jew fejn nimxu.

SULDAT ISWED

...M'hemmx responsabbiltà kieku.

FANFARA TA' TRUMBETTA.

SULDAT ISWED

Hawn aħna! Tagħna jmiss issa!

SULDAT ABJAD

Forsi jmexxu lilek. Int għadek fuq l-istess ċangatura tal-bidu. Għadhom ma mexxewkx?

SULDAT ISWED

Xxx! Ħa nisma'!

LEĦEN FUQ LOUDSPEAKER

Ċaqliqa numru 78. Imexxu s-Suwed. Reġina Sewda fuq 6Ċ timxi fuq Kavallier Abjad fuq 4A. Nirrepetu: 6Ċ timxi fuq 4A. Kavallier Abjad jinqala' barra. Nirrepetu: Kavallier Abjad jinqala' barra.

FANFARA TA' TRUMBETTA.

TEKTIK TA' NGĦAL.

ŻIEMEL JIŻHER - IL-PASSI TIEGĦU JITBIEGĦDU FOST ĊAPĊIP KBIR MILL-FOLLA.

SULDAT ISWED

Hemm hu - ieħor! Kavallier ieħor tagħkom barra. M'hawn għalih il-Kavallier Abjad!

SULDAT ABJAD

Basta ħalla l-ħmieġ taż-żiemel warajh. Basta ħallielna l-intiena tiegħu! Ara iġbru u naddaf minn hemm qabel iduru għalina d-dbieben. Taf li xogħlok dak ukoll! Dak hu r-regolament!

SULDAT ISWED

U niġbru, niġbru!

JIĠBOR IL-ĦMIEĠ TAŻ-ŻIEMEL:

ĦSEJJES TA' PALA TITKAXKAR FUQ IL-MADUM.

SULDAT ISWED
(ikompli)

L-aqwa li aħna qed nirbħu!

SULDAT ABJAD

Mhux lakemm tgħid. Ma tgħidx tista' tara x'inhu jiġri minn hawn. Mhux minn hawn...

DUBBIENA SOLITARJA VIĊIN ĦAFNA

SULDAT ABJAD

Qaħba dubbiena!... Ftit ilu meta kont in-naħa l-oħra rajt it-Torri tagħkom jinqala' barra.

SULDAT ISWED

U int it-Torri ssemmi! Għax ma ssemmix kemm digà kaxkarnielkom pedini aħna. Aħna nirbħu - issa tara.

SULDAT ABJAD

Ma tistax tgħid. Trid tkun dort dawra sew - ħadt idea kif inhuma mifruxin il-pedini li baqa' qabel titkellem...

SULDAT ISWED

Aħna!

SULDAT ABJAD

...Ma tistax tgħid min mixi fuq l-aħjar pjan - l-aħjar strateġija.

SULDAT ISWED

Aħna. Issa tara kif aħna.

SULDAT ABJAD

Xi ħadd irid jitlef. — Mhux li kien.

SULDAT ISWED

Xiex? Tirbħu?

SULDAT ABJAD

Jew nitilfu. L-aqwa li jeħilsuni. Mhux gost tiegħi meta jagħżluni jien. Kelli ħsibijiet oħra jien.

SULDAT ISWED

Ħsibijiet?

SULDAT ABJAD

Pjanijiet. Ridt nidħol sal-Belt illum...

SULDAT ISWED
(xejn impressjonat)

Aah! Il-Belt.

SULDAT ABJAD

Kelli erba' qadjiet. Ġurnata bħal din. Dnub li taħliha hawn.

SULDAT ISWED

Sebaħ bnazzi. Imnalla taf. Kieku jirrinvijaw kollox kien ikollhom.

SULDAT ABJAD

Ridt ngħaddi sas-suq. U mmur sal-Bank. Bħalissa żgur

għalqu.

SULDAT ISWED

...Ma naħsibx imma.

SULDAT ABJAD

...Ma taħsibx?

SULDAT ISWED

...Qatt ma niftakar li rrinvijaw logħba.

SULDAT ABJAD

Żgur għalqu.

SULDAT ISWED

Xiex?

SULDAT ABJAD

Dawk nofstanhar jiftħu. Għalqu żgur.

SULDAT ISWED

Min?

SULDAT ABJAD

Għedtlek. Kelli nidħol sal-Belt. Il-Bank. Kont naf li ma kellhiex tagħmel xita. Kont ili ngħassislu l-barometru. Kieku bħalissa...

SULDAT ISWED
(fuq kliemu)

Qatt ma rrinvijawha. Biss niftakar darba - ftit snin ilu - kienet għamlet ix-xita.

SULDAT ABJAD

Ix-xita? — Meta? — Iva. Niftakar.

SULDAT ISWED

Tiftakar? Kont hawn int?

SULDAT ABJAD

Kont mas-Suwed dak iż-żmien. Ixxarrabna għasra niftakar.

SULDAT ISWED

Jien ukoll. Xorta komplewha l-logħba imma.

SULDAT ABJAD

Qatt ma jieqfu.

SULDAT ISWED

Iridu jirbħu.

SULDAT ABJAD

Ma jċedux mossa.

SULDAT ISWED

Lil kulħadd jissagrifikaw.

SULDAT ABJAD

Ma nafx għaliex. Mhux xi sodisfazzjon kbir wara kollox. *(pawsa qasira)* Tirbaħ.

SULDAT ISWED

Min?

SULDAT ABJAD

Ma jfisser xejn.

SULDAT ISWED

Fejn taf int?

SULDAT ABJAD

Darba rbaħna aħna.

SULDAT ISWED

Ma jistax ikun!

SULDAT ABJAD

Niftakar! Dakinhar li għamlet ix-xita...

SULDAT ISWED

Ix-xita?...

SULDAT ABJAD

Kienu damu jaħsbuha l-aħħar ċaqliqa. Għejejt u marret għajnejja bija. Meta qomt...

SULDAT ISWED

(b'disprezz)

Ħaħa!

SULDAT ABJAD

Xiex ħaħa?... Meta qomt kont għadni bilwieqfa - iżda fuq ċangatura oħra. Niftakar sew...

SULDAT ISWED

Ħlomt!

SULDAT ABJAD

Kienu bidluli wkoll il-korazza - ma niftakarx x'lewn. Qaluli li l-logħba kienet spiċċat - li aħna konna rbaħna...

SULDAT ISWED

Ħolma - dak kollox!

SULDAT ABJAD

...Kienet bdiet logħba ġdida. Żgurawni li l-Bojod kienu tilfu.

SULDAT ISWED

Intom tliftu mela. Dakinhar jien kont mas-Suwed... u s-Suwed kienu tilfu. Aħna konna tlifna!

SULDAT ABJAD

Is-Suwed?.. Qed tħawwad...

SULDAT ISWED

Is-Suwed! Meta għamlet ix-xita!... X'inħawwad!

SULDAT ABJAD

Is-Suwed ukoll mela. (*pawsa qasira*) Ħsibtu jien.

SULDAT ISWED

Xiex? Imma kif jista' jkun! Jekk tilfu l-Bojod u tilfu s-Suwed ukoll - min rebaħ mela?

SULDAT ABJAD

Kont nobsor. Min jista' jgħid.

SULDAT ISWED

Kont hemm int!

SULDAT ABJAD

U int? Kienu damu jaħsbuha l-aħħar ċaqliqa. Niftakar kont għajjien. Irqadt.

SULDAT ISWED

Min kien rebaħ imma?

DAQQ TA' TANBUR.

KUMMENTATUR

It-Tieni Konfrontazzjoni: L-Antagoniżmu bejn Sempliċi Suldat Abjad u Sempliċi Suldat Iswed.

RIĦ ĦAFIF.

SULDAT ABJAD

Bdiet nieżla x-xemx.

SULDAT ISWED

Ftit tal-kesħa, hux?

SULDAT ABJAD

Is-sirda. Min jaf jeħilsuniex sal-lejla.

SULDAT ISWED

Nittama li le.

SULDAT ABJAD

Għaliex? Jien għajejt. Ilhom idawruni u jgħaqqduni minn dalgħodu. Rajt biċċa sew mil-logħba. Għajejt. Ili nimxi biżżejjed. — Lilek baqgħu ma mexxewkx minn dik iċ-ċangatura hux? Ilek hemm mill-bidu tal-logħba. Ma mexxewkx. ...Aħjar jew agħar għalik hekk?

SULDAT ISWED

Kif?

SULDAT ABJAD

Trid tibqa' fejn int? Jew tixtieqhom iċaqalquk?...

SULDAT ISWED

Imexxuni dalwaqt, issa tara! L-oħrajn kważi kollha mxew.

SULDAT ABJAD

Kollha.

SULDAT ISWED

Sal-anqas wieħed?

SULDAT ABJAD

Sal-anqas wieħed.

SULDAT ISWED
(b'nofs daħka sfurzata)

Taf li ma tajtx kas? Kont mitluf fi ħsibijieti. U mbagħad ġurnata bħal din, din l-arja tagħmillek tajjeb. Jafu jagħżluha ġurnata. *(nifs qawwi)* Il-beraħ - x'hemm isbaħ mill-beraħ! Hekk - hawn - tieħu nifs wara l-ieħor - arja

pura - friska - ħielsa! Xi trid aktar mill-ħajja?

PAWSA

SULDAT ISWED
(ikompli)

Ma tgħidx li jien wieħed minn dawk li dejjem moħħhom fil-Logħba; isegwu sal-anqas ċaqliqa. M'iniex wieħed minn dawk l-iffissati jien.

SULDAT ABJAD

M'intix.

SULDAT ISWED

Lili dejjem hekk. Iħalluni għall-aħħar apposta. Dejjem ikollhom xi pjan għalija - xi ħsieb speċjali. Għalhekk ma jċaqalqunix kmieni.

SULDAT ABJAD

Dalwaqt neħles jien ikolli ngħid.

SULDAT ISWED

...Għalhekk.

SULDAT ABJAD

Ilhom idawruni.

SULDAT ISWED

Semmejtli xi ħaġa.

SULDAT ISWED

Kemm iddum iddur; fl-aħħar tiddejjaq. Kemm iddum tibla' duħħan u rwejjaħ. Il-monotonija... Kieku tgħid taf x'inhuma jħawdu - fuq liema pjan mexjin - jekk għandhom xi pjan... Imma hekk, issa jmexxuk 'l hawn, issa jbandluk 'l hemm, bla ma taf għalfejn, x'gost fiha? *(pawsa qasira)* Lilek imma... lilek baqgħu ma mexxewkx mela?

SULDAT ISWED

Le! *(nifs)* Diġà - diġà staqsejtni mingħalija.

SULDAT ABJAD

Min jaf kif irżaħt.

SULDAT ISWED

Għaliex? Inxtwejt taħt dik ix-xemx. Issa li bdiet taqa' r-reżħa.

SULDAT ABJAD

Ħlejt jum sħiħ, dak li naf. Kemm se ddum biex tispiċċa? Għajejt nimxi jien...

SULDAT ISWED
(kważi isteriku)

Aqtagħha trid!

SULDAT ABJAD

Għaliex?...

SULDAT ISWED

Aqtagħha!

SULDAT ABJAD

...Qed indejjqek?

SULDAT ISWED

Iva - ħafna! Aqtagħha!

SKIET.

SULDAT ISWED

...Kliem, kliem, kliem! Tgħid, tgħid, tgħid! Ħu nifs! Kont aħjar qabel ġejtni quddiemi. Dejjem tpaċpaċ u tgħid! Aqtagħha ftit trid!?

SULDAT ABJAD
(kalm - jirraġuna)

Isma', int tkellimt l-ewwel taf. Int għedt li nistgħu nitħaddtu; nikkomunikaw. Ħsibtek kont waħdek - iddejjaqt ma kellekx ma' min tgħid kelma, il-ħin kollu wieqaf, ma tiċċaqlaqx. Waħdek. Ħsibt tieħu gost issib ma' min tgħid kelma...

SULDAT ISWED

AQTAGĦHA!

PAWSA QASIRA.

SULDAT ABJAD

Kif trid. *(nifs)* Jekk kliemi qed idejqek ma nitkellmux iżjed. *(nifs)* Jekk qed indejqek...

SULDAT ISWED

(jonfoħ bir-rabja).

SULDAT ABJAD

Tajjeb. Kif trid.

PAWSA TWILA.

SULDAT ABJAD

(isaffar waħdu - l-ewwel tliet noti tal-bidu tal-Ħames Sinfonija ta' Bethoven)

Pum pum pum PUMM!

(baritonu - eku tal-istess noti)

...Mort dort il-port!

SULDAT ISWED

(jonfoħ)

SULDAT ABJAD

(l-istess)

Rajt, smajt u bqaaajt!

(l-aħħar nota basso profondo sa ma titkarkar fix-xejn).

PAWSA TWILA TWILA.

SULDAT ISWED
(jieħu nifs qawwi ta' serħan)

Ġież! Tgħid kelma fiha u ma fihiex. Imma inti tgħid u tgħid il-ħin kollu. Tifgani! Tħallini bla nifs! — Tifgani. Kelma f'ħalqi tifgahieli int. *(pawsa)* Nieħu gost nisimgħek tgħid kemm ilek tilgħab, kemm digà rajt mil-logħob. Nieħu gost mela ma niħux. Imma mhux il-ħin kollu - bla nifs! Trid tieqaf xi ftit - tagħti ċans lili wkoll!... *(pawsa)* Dawk in-nies kollha - dik il-folla ssegwi kull ċaqliqa, tismagħhom iċapċpu, mela ma tismagħhomx. Imma mhux il-ħin kollu, bla heda. Iċapċpu ftit u jieqfu. Kollox f'ħinu. Tagħti ċans.

SULDAT ABJAD

Jinsabu 'l bogħod dawk.

SULDAT ISWED

Ċans, le?

SULDAT ABJAD

Nofshom bilkemm naħseb għadhom jagħtu kas x'qed jiġri f'dal-misraħ. Jekk jafu. *(pawsa)* Hemm ġnien hemm, in-naħa l-oħra. *(bil mod il-mod jitkellem aktar bil-għaġla aktar ma jmur, donnu qed jisraq il-ħin)* Kont taf li hemm ġnien hemm? Jieħdu t-tfal tagħhom hemm, jilagħbu fuq il-bandli, jibnu kastelli fuq ir-ramel, iqaċċtu l-fjuri. Meta kont in-naħa l-oħra tal-misraħ - meta mexxewni l-ewwel darba u kilt waħda mill-pedini tagħkom, meta kont in-naħa l-oħra, diġà kien mimli. Il-ġnien. Ħafna mill-folla kienet diġà nġabret hemm. Min jaf x'hemm tan-nies issa. Trabi fil-benniena. Ġelati u pastizzi. *(pawsa - kalm)* Ma kontx taf li hemm ġnien in-naħa l-oħra. Naqta' rasi.

SULDAT ISWED
(kiebi - rassenjat)

Le.

SULDAT ABJAD

Minn hawn ma tara xejn kieku.

SULDAT ISWED

Ma tara xejn.

SULDAT ABJAD

Bilkemm tilmaħ il-pedini l-oħrajn, ibbalzmati, weqfin fuq iċ-ċangatura tagħhom, ma jitħarrkux. Jistennew li jisimgħu t-trumbetta jew il-Loudspeaker iħabbrilhom min u fejn għandhom jimxu.

SULDAT ISWED

Kulħadd irid jistenna.

SULDAT ABJAD

Biex imbagħad isibu li l-logħba tkun spiċċat. Ħlew ħinhom għal xejn.

SULDAT ISWED

Wara iżda tibda logħba oħra.

SULDAT ABJAD

Sena wara. *(deċiż)* Jien imma ma nkunx hawn sena oħra. Ikolli x'nagħmel.

SULDAT ISWED

Lili hawn issibni - sal-aħħar! Meta jiġu l-Istitut tagħna biex jagħżluna dejjem minn ta' quddiem inkun.

SULDAT ABJAD

U dejjem jagħżluk. Għedtli. Imma għala dejjem ta' Suldat? Qatt ma tlabt xi ħaġa oħra? Ma ngħidx ta' Sultan, iżda forsi ta' Torri, jew ta' Kavallier...

SULDAT ISWED

Le. Dejjem ta' Suldat.

SULDAT ABJAD

...Ta' Isqof!

SULDAT ISWED

Isqof! Iva, mela kif! Barra minn hekk, togħġobni din il-korazza li jtuna. Issa drajtha.

SULDAT ABJAD

Tqila iżda - l-aktar l-elmu. Darba lili riduni nagħmilha ta' Kavallier. Ma ridtx.

SULDAT ISWED

Int ma ridtx?

SULDAT ABJAD

Għedtilhom ma nafx nirkeb żiemel. Emmnuni.

SULDAT ABJAD

Qed nifhem.

SULDAT ISWED

Xorta imma. Ma ħafruhilix. Minn dakinhar kelli noqgħod b'seba' għajnejn.

SULDAT ABJAD

Jien kieku naf nirkeb żiemel.

SULDAT ISWED

Inżomm subgħajja dritt. B'seba' għajnejn.

SULDAT ABJAD

Inbati bil-vertiġni iżda.

SULDAT ISWED

Għalhekk forsi ta' Suldat dejjem jagħtuk parti lilek.

SULDAT ABJAD

Le. Tal-Istitut jafu li nippreferi nagħmilha ta' Suldat; jerfgħuha għalija. Int minn liema Istitut tiġi?

SULDAT ABJAD

Tal-Orfni. Iżda issa kbirt. Ma jħallunix hemm wisq aktar. Jekk tal-anqas ma jsibulix xogħol hemm stess, fl-Istitut.

SULDAT ISWED

Hekk kienu għamluli lili wkoll. Kont fl-Istitut tax-Xjuħ, naħdem hemm. Meta xjaħt imbagħad żammewni magħhom.

SULDAT ABJAD

Kif issibek hemm?

SULDAT ISWED

Tajjeb ħafna. Issa drajt. Ukoll l-Istitut tal-Orfni kont drajt.

SULDAT ABJAD

Minn istitut għal ieħor mela.

SULDAT ISWED

Dejjem issib min jaħseb fik.

SULDAT ABJAD

Min jaħseb għalik.

SULDAT ISWED

Jgħidulek x'għandek tagħmel...

SULDAT ABJAD

U x'ma tagħmilx.

SULDAT ISWED

Jgħidulek x'm'għandekx tagħmel...

SULDAT ABJAD

U x'ma tagħmilx.

SULDAT ISWED

Titgħallem il-parti sewwa jagħżluk għal-logħba. Darba

fis-sena jagħmlu s-sejħa għall-voluntieri. Ftit jintgħażlu. L-oħrajn jibqgħu l-Istitut, jarawna fuq it-televixin.

SULDAT ABJAD

Jiċċassaw lejna - ħut fil-vaska tal-ilma ħelu.

SULDAT ISWED

Jittamaw li darb'oħra jmiss lilhom. Jekk juru li tgħallmu l-parti tagħhom - jagħtu xhieda ta' fiduċja.

SULDAT ABJAD

Sakemm ma jaqtgħux qalbhom li xi darba qatt jintgħażlu. Jgħidu dis-sena fl-Istitut tagħna ħadd ma ried imur voluntier.

SULDAT ISWED

Jgħidu...

SULDAT ABJAD

Ċert.

SULDAT ISWED

Lanqas intom?...

SULDAT ABJAD

Lanqas.

SULDAT ISWED

X'għamlu mbagħad? Is-Superjuri?...

SULDAT ABJAD

Xejn. Għal jumejn sħaħ ma għamlu xejn. Kienu qed jaħsbuha kif se jikkonvinċuna.

SULDAT ISWED

U wara?

SULDAT ABJAD

Reġgħu talbuna wara jumejn. Sabu voluntieri kemm

riedu. Inzerta li fl-istitut inqatgħu d-dawl u l-ilma. Inzerta. Kumbinazzjoni. Damu jumejn ma jiġu lura. Kulħadd kien beda jixba' fil-ħabs. Fl-aħħar uħud minna għażlu li joffru rwieħhom voluntieri. Qtajna bix-xorti.

SULDAT ISWED

U mbagħad reġa' d-dawl u l-ilma fl-Istitut.

SULDAT ABJAD

Fiċ-ċelel kollha. Dakinhar stess.

SULDAT ISWED

Meta tispiċċa l-Logħba jriduk lura mela.

SULDAT ABJAD

Jiddependi. Skont kif tispiċċa.

SULDAT ISWED

Aħna qed nirbħu.

SULDAT ABJAD

Ikolli mmur lura mela.

SULDAT ISWED

Aħna nirbħu. Naf sewwa x'inhu jiġri. Ma tliftx ċaqliqa waħda - mossa waħda.

SULDAT ABJAD

X'taħseb li se jagħmlu tagħkom issa?

SULDAT ISWED

Imexxu. Dalwaqt. Imexxu s-Suwed. M'hemmx alternattiva.

SULDAT ABJAD

Imma 'l min? Taf lil min?

SULDAT ISWED

Għandhom pjan, tibżax. Ma tistenninix ngħidlek il-

pjanijiet tagħna għandi naħseb hux?

SULDAT ABJAD

Ukoll il-Bojod għandhom pjan.

SULDAT ISWED

Tagħna l-aħjar. — Forsi... jista' jkun li... irrid ngħid, ma jistax ikun li jmexxu lili? Forsi? Eh? Lili?

SULDAT ABJAD

Probabbli. Ma ngħidx li le - forsi. Lil xi ħadd iridu jmexxu. Biss, jekk imexxu lilek...

SULDAT ISWED

Issa hekk jew hekk tagħkom imisshom imexxu. Sintendi.

SULDAT ABJAD

...Irrid ngħid, jekk imexxu lilek meta jmiss lil tagħkom... *(jieqaf)*.

SULDAT ISWED

Eh? X'jiġri?

SULDAT ABJAD

Xejn. Aħjar ma jmexxuk xejn. Xi trid timxi tagħmel? Mhux qiegħed tajjeb fejn int?

SULDAT ISWED

Iva... Imma le, għid – x'jiġri? Jekk imexxu lili, xi tridu jiġri?

SULDAT ABJAD

Jien ma rrid xejn...

SULDAT ISWED

Tkellem!...

FANFARA TA' TRUMBETTA.

SULDAT ABJAD

Erġajna!

SULDAT ISWED

Għaliex m'għandhomx imexxu lili? M'għandix dritt?...

LEĦEN FUQ LOUDSPEAKER

Ċaqliqa numru 79. Imexxu l-Bojod. Torri Abjad fuq 2D jimxi fuq 4D. Nirrepetu: Torri Abjad fuq 2D jimxi fuq 4D.

ĦSEJJES RESQIN TA' MAKKINARJU GOFF:

(TANK TAL-GWERRA? - MAGNA LI TAĦDEM BL-ISTIM FORSI?)

IŻAQŻAQ U JONFOĦ HEKK KIF JIEQAF BI ŻBROFF AĦĦARI TA' EGŻOST U STIM.

ĦJIEL TA' ĊAPCIP MILL-FOLLA.

SULDAT ABJAD

Hawn hu! Reġa' ħdejja. Ukoll l-ewwel meta kont hemm isfel, warajja eżatt ġie. Kull pass li nagħmel dejjem insibu warajja. Għandhom xi pjan żgur.

SULDAT ISWED

Min jaf min hemm ġo fih...

SULDAT ABJAD

Se jimliena duħħan. U jien ikolli nimsaħ warajh id-diesel u ż-żjut li jxerred, dak li naf!

SULDAT ISWED

...Min jaf imma? Ħej hemm, tat-Torri l-Abjad! Kif inhu sejjer il-logħob? Tista' tara l-firxa tal-misraħ kollu minn hemm fuq int - kif inhu sejjer il-logħob, eh? *(bid-daħka)* Tagħna qed jirbħu, eh?

PAWSA

SULDAT ABJAD

Għalxejn.

SULDAT ISWED

Tgħid minn dak l-għoli mhux jismagħni?

SULDAT ABJAD

Jew semgħek u ma jridx iwieġeb.

SULDAT ISWED

Ma jridx kif? — Ej, hemm fuq! Lilek qed ngħid, tafx? — Dan mutu jew?

SULDAT ABJAD

Lanqas meta konna n-naħa l-oħra, lil ħadd ma kellem. Hemmhekk iżda, fejn il-logħob jinsab fl-eqqel tiegħu, ħadd ma jitkellem. Li kont minnek ma nkellmu xejn.

SULDAT ISWED

Għaliex?...

SULDAT ABJAD

Kutu kutu...

SULDAT ABJAD

Għaliex? Ma qed nagħmel xejn ħażin wara kollox. — Taf x'ngħid? Tgħid dak... dak trux? Eh? Tgħid trux?

SKIET - GĦAJR GĦAR-RIĦ LI ISSA DONNU BEDA JIŻDIED.

DAQQ TA' TANBUR.

KUMMENTATUR

It-Tielet Kontestazzjoni: Protesta ta' Sempliċi Suldat Iswed kontra l-Mexxejja.

SULDAT ISWED

Qed ngħid, dak is-sħab reġa' beda jinġema' ġmielu. Jalla hix se tagħmel ix-xita.

SULDAT ABJAD

Jixegħlu d-dawl artifiċjali jkollhom dalwaqt.

SULDAT ISWED

Xorta nixxarrbu. Jekk tagħmel ix-xita.

SULDAT ABJAD

Forsi jieqfu jekk tagħmel ix-xita.

SULDAT ISWED

Ikompluha għada jkollhom imbagħad. Forsi. Terġa' tiġi l-folla għada iżda?

SULDAT ABJAD

Tiġi. Imma aħna - x'nagħmlu aħna? Iħalluna nistennew? X'jagħmlu bina?

SULDAT ISWED

Bina? Min jaf. Qatt ma ġrat qabel. Qatt ma waqqfu l-logħba qabel it-tmiem. Kieku jridu jaħsbu x'jagħmlu bina, le? Tgħid qatt għaddielhom minn moħħhom? Xi tgħid eh? Qatt ħasbu? *(ebda tweġiba)* Ħej, hemm int!

SULDAT ABJAD

Għid, għid. Qed nisma'.

SULDAT ISWED

Ħsibtek irqadt.

SULDAT ABJAD

Ma tkunx l-ewwel darba. Darba rqadt u meta stenbaħt sibt li konna rbaħna. Is-Suwed kienu tilfu niftakar...

SULDAT ISWED

Mhux il-Bojod? L-ewwel għedt li l-Bojod...

SULDAT ABJAD

Ngħid tant affarijiet jien. *(pawsa qasira)* Kważi kważi mhux li kien norqod.

SULDAT ISWED

Biex meta tqum issib li kontu rbaħtu intom?

SULDAT ABJAD

Biex tispiċċa l-Logħba.

ĦSEJJES'IL BOGĦOD: ĊAQĊIQ - FAQQATURI TA' XKUBETTJAR, DONNHOM MUSKETTERIJA.

SULDAT ISWED

Dak x'kien?

EBDA TWEĠIBA.

ŻBROFF TA' EGŻOST MIT-TORRI L-ABJAD. ĦSEJJES GĦAL XI WAQTIET, DONNHOM TA' XI MAGNA QED TIPPROVA TISTARTJA. JIEQFU.

PAWSA.

ŻAQŻIQ TAT-TORRI TAL-INJAM, DONNU R-RIĦ JONFOĦ MADWARU.

SULDAT ISWED

Kont qed naħseb...

SULDAT ABJAD
(pront)

Ma naħseb xejn...

SULDAT ISWED
(l-istess)

Dwar il-Logħba!...

SULDAT ABJAD

...Li kont minnek.

SULDAT ISWED

Għala le? Ninsabu f'punt kruċjali naħseb - dak it-Torri donnu lest biex jerġa' jimxi. Jekk segwejt il-logħba sew s'issa...

SULDAT ABJAD

Għalfejn tħabbel rasek? Dak li nistaqsi jien - għalfejn? Mhux huma jafu x'inhuma jagħmlu?

SULDAT ISWED

Huma iva. Imma aħna ninsabu fin-nofs. Tinsiex! U aħna mmorru fin-nofs jekk tispiċċa ħażin.

SULDAT ABJAD

Li kont minnek...

SULDAT ISWED

Aħna, le?

SULDAT ABJAD

Ma nistgħu nagħmlu xejn. Aħna.

SULDAT ISWED

Tista' taħseb! Aħna mhux magni - mhux annimali - għandna moħħ aħna. Ħabbel moħħok. Ara kif tgħin il-qagħda ta' sħabek!

SULDAT ABJAD

Sħabi min?

SULDAT ISWED

Il-Bojod. Int għin lil tal-Bojod u jien lil tas-Suwed! Kulħadd jagħti sehmu...

SULDAT ABJAD

U ngħin jien! Daqskemm ġbart qatran u msaħt żjut wara dak it-Torri...

SULDAT ISWED

Kulħadd jagħti sehmu...

SULDAT ABJAD

U jekk għada jgħiduli "Għin lis-Suwed"?

SULDAT ISWED

Allura? Għin lis-Suwed mela; għada.

SULDAT ABJAD

Jiġifieri llum ngħin lill-Bojod u għada ngħin lis-Suwed. Ma fihiex sens. Mhix raġonevoli. Fejn hu l-għan?

SULDAT ISWED

Tal-anqas tkun issilitt - urejt ħiltek...

SULDAT ABJAD

Bla għan.

SULDAT ISWED

Iva, imma timxi fil-għama mela? Ma taf qatt fejn sejjer?

SULDAT ABJAD

Hekk ġabuna. *(pawsa qasira)* M'hemmx għalfejn toqgħod tinkedd wara kollox. Xorta li jridu jagħmlu bina. — U fuq kollox li kont minnek... *(jieqaf)*.

SULDAT ISWED

Li kont minni...

SULDAT ABJAD

Xejn.

SULDAT ISWED

Xiex li kont minni?...

SULDAT ABJAD

Li kont minnek ma naħseb xejn.

SULDAT ISWED

Ma ninkeddx tgħid int?

SULDAT ABJAD

Għalfejn? Hekk jew hekk.

SULDAT ISWED

U int fejn tarani ninkedd lili? M'iniex wieħed minn dawk l-iffissati tal-Logħba jien. M'iniex xi ffissat.

FANFARA TA' TRUMBETTA.

SULDAT ABJAD

Hemm huma ħej. Baxxi rasek biex tobdi.

SULDAT ISWED

Iskot! Isma' x'se jgħidu.

FANFARA ITWAL TA' TRUMBETTA IMMA KEMXEJN AKTAR INĊERTA U STUNATA.

TIEQAF ĦESREM.

PAWSA. SKIET.

SULDAT ISWED

X'ġara? X'qed jistennew?

SULDAT ABJAD

Għandhom xi ħsara forsi. Jew qed jiċċekkjaw l-ordni?

SULDAT ISWED

Taħseb? — Tgħid taw l-ordni u ma smajnihiex? Forsi mhux jaħdem il-loudspeaker.

SULDAT ABJAD

Jew waqfu biex jagħtu xi avviż. Ġieli ġara - jekk ikun importanti. Niftakar darba ħabbru li ntilef portafoll. Sabuh tlett ijiem wara fil-but ta' raġel mgħallaq ma' bandla tal-ġnien. Sibtu vojt il-portafoll fuq kollox. Misshom avżawni qabel li kien vojt, ma taħsibx? Jew tgħid forsi m'avżawx apposta - għax kieku ma kontx insib il-portafoll? Ma kontx nindaħal - nikkomprometti ruħi kif għamilt?...

ĦOSS TA' KORAZZA TAL-ĦADID.

SULDAT ISWED

X'int tħawwad?

SULDAT ABJAD

Dal-portafoll li weħilt il-ħabs minħabba fih; kont qed ngħidlek...

SULDAT ISWED

Aqtagħha ħa nisma'! X'qed jistennew? Xi x-xjaten qed jistennew!

ĦOSS AKTAR QAWWI TA' KORAZZA TAL-ĦADID.

SULDAT ABJAD

Eqq! X'int tagħmel? Tiċċaqlaqx minn hemm! Tinkeddx! Tpaxxihomx!

SULDAT ISWED

U int tista' titkellem!...

SULDAT ABJAD

Ma tridx turihom!...

SULDAT ISWED

...Jew! Int is-sehem tiegħek fil-logħba għamiltu! Kulħadd għamlu. Jien biss le! Jien biss bqajt ikkakkmat hawn! X'qed jistennew biex imexxuni? Qed jisimgħuni tgħid? Jafu li għadni ma mxejtx?...

SULDAT ABJAD

Tiċċaqlaqx!

SULDAT ISWED

Ej, hemm intom! Isimgħuni! Jien għadni hawn! Jien - Suldat Iswed fuq 7F - jien hawn għadni tafux! Jien irrid nagħmel xi ħaġa! Qed nistenniekom tmexxuni!

ĦOSS TAL-KORAZZA DEJJEM EQREB.

SULDAT ABJAD
(bogħod)

Attent! Kulħadd qed jarak! Ejja lura!

SULDAT ISWED
(viċin ħafna)

Jarawni! Aħjar! Irridhom jarawni - jiftakru fija! U jmexxu lili! Jien biss - jiena biss għadni ma mxejtx - jiena biss!...

LEĦEN FUQ LOUDSPEAKER
(jiġi lura f' daqqa - jirbombja fost ħafna textix)

...7F! - Suldat Iswed fuq 7F. Nirrepetu!

SULDAT ABJAD

Hemm int! Issa żgur kulħadd iħares lejk. Hemm int!

LEĦEN FUQ LOUDSPEAKER
(jidwi)

7F - 7F -7F.

SULDAT ABJAD

Se jmexxu lilek!

SULDAT ISWED

(jidħak - daħka belhana, bejn ta' ferħ bejn ta' biża')

Lili! Lili!

LEĦEN FUQ LOUSPEAKER

Ċaqliqa numru 80. Imexxu s-Suwed. Il-pedina Sempliċi Suldat Iswed fuq 7F jimxi fuq 6F. Nirrepetu: 7F jimxi pass 'il quddiem fuq 6F.

SULDAT ISWED

Lili! Se jmexxu lili!

(leħnu jitlef il-ħeġġa bil-mod il-mod)

Jien... l-ewwel pass 'il quddiem...

ID-DAQQ TA' TRUMBETTI JAGĦTIH IS-SINJAL BIEX JIMXI.

SULDAT ISWED

Le! Stennew! Stennew ftit!...

SULDAT ABJAD

X'ġara? Qed jistennewk timxi.

SULDAT ISWED

Ma nistax! Mhux hekk - mhux issa! Jekk imexxuni issa - jekk nimxi niġi... hemm! Ħdejk!

SULDAT ABJAD

B'daqshekk?

SULDAT ISWED

Ħdejk - quddiem iċ-ċangatura ta' ħdejk! U hemm - malli jmexxu tagħkom - jistgħu jmexxu lilek fuqi - u taqlagħni 'l barra! Qed tifhem!

SULDAT ABJAD

Bdejt nifhem. Tkun l-aħħar ċaqliqa tiegħek jiġifieri...

SULDAT ISWED

L-ewwel... u l-aħħar! Dejjem hekk jagħmluli!

SULDAT ABJAD

Imma x'jimporta wara kollox? Xi darba trid tmut. Teħles qabel anzi...

SULDAT ISWED

Imma mhux hekk! Naħli l-ħin kollu nistenna li nimxi biex imbagħad nagħmel biss pass wieħed - wieħed biss! - u nsib ruħi barra!

SULDAT ABJAD

Imma jkollok timxi fejn qalulek issa. Bilfors.

SULDAT ISWED

Għaliex bilfors? Le. jien m'iniex se nimxilhom minn hawn!

SULDAT ABJAD

X'int tgħid? Attent li ma jisimgħukx.

SULDAT ISWED

Jisimgħuni! Jien mhux se niċċaqlaq!

SULDAT ABJAD

Tgħajjatx iblah!

SULDAT ISWED

Ngħajjat irrid! Irridhom jisimgħuni - irrid li kulħadd jismagħni! Iva - jien m'iniex se niċċaqlaq minn hawn qabel jisimgħuni! Nitlob ġustizzja!

SULDAT ABJAD

Iskot! Agħmel kif qalulek qabel ikun tard wisq! Obdi!

SULDAT ISWED

Le! Irrid ġustizzja - inkella ma niċċaqlaqx minn hawn!

SULDAT ABJAD

Se tipparalizza l-logħba! Obdi!

SULDAT ISWED

Le!

TEXTIX FUQ IL-LOUDSPEAKER, XI KLIEM, IMMA MA JINSTEMA' XEJN ĊAR.

SULDAT ABJAD

X'se jigri? X'se jiġri issa!

FANFARA TA' TRUMBETTA.

SULDAT ABJAD

Rajtx! Ħażin għalik issa.

SULDAT ISWED

Xi tridhom jagħmluli? Ma jistgħu jagħmluli xejn!... X'jistgħu jagħmluli?

LEĦEN FUQ LOUSPEAKER

Attenzjoni! Attenzjoni! Ċaqliqa numru 80. Jetux!... Attenzjoni! Nikkoreġu ċaqliqa numru 80. Nikkoreġu: Suldat Iswed fuq 7F ma jimxix fuq 6F.

GĦAGĦA TAL-FOLLA.

SULDAT ISWED

Smajt! Ma nimxix! Semgħuni! Taw kasi! Se jibdlu kollox!

LEĦEN FUQ LOUSPEAKER

Nikkoreġu. Minflok: ċaqliqa numru 80, 81, Suldat Iswed fuq 7F jimxi fuq 5F, Nirrepetu : 7F jimxi fuq 5F.

SULDAT ISWED

Qed tisma'! Se jmexxuni żewġ passi flok wieħed! Hekk ma niġix fiċ-ċangatura quddiem ta' ħdejk - niġi ħdejk preċiż. Ma tkunx tista' taqlagħni barra minn hemm!

SULDAT ABJAD

Ma nafx. Getux getux xejn! Qatt ma ġrat li kkoreġew ruħhom...

SULDAT ISWED

Nista' nimxi żewġ passi flok wieħed. Din għada l-ewwel ċaqliqa tiegħi; nista' skont ir-regolament!

SULDAT ABJAD

Getux - Dawn x'affarijiet huma! Ċaqliqa tmenin, wieħed u tmenin!.. Jew tmenin jew wieħed u tmenin!

SULDAT ISWED

Semgħuni imma! Trid turihom li tieħu interess - turihom li m'intix se tħallihom...

LEĦEN FUQ LOUDSPEAKER

Suldat Iswed fuq 7F - jimxi!!

SULDAT ISWED

Iva, dażgur! Issa nimxi, mela le! Nimxi, Sur Monsijnur! Arawni!

ŻAQŻIQ TAL-KORAZZA - METAL IŻAQŻAQ U JĊAQĊAQ HEKK KIF JIMXI.

XI ĊAPĊIP TAL-FOLLA, IMMA STORBJU IEĦOR UKOLL - XI TISFIR. XI ĦADD JIDĦAK.

SULDAT ABJAD
(viċin)

Din fejn smajnieha? Se nwaqqgħu kollox għaż-żuffjett. Ismagħħom x'jiddieħqu!

SULDAT ISWED
(viċin)

Ħallihom. L-aqwa li wrejthom li mhux se nħallihom jagħtuni bis-sieq.

L-GĦAGĦA TAL-FOLLA M'HEMMX LI JONQOS.

LEĦEN FUQ LOUDSPEAKER

Silenzju! Nitolbu l-pubbliku jżomm is-skiet! *(aħrax)* Silenzju!

ĦSEJJES 'IL BOGĦOD TA' SPARATURI - MUSKETTERIJA RAPIDA U QASIRA.

SKIET.

SULDAT ABJAD

Issa tara. Ħażin se tispiċċa. Ħażin.

DAQQ TA' TANBUR - IMMA MOTA KIEBJA.

KUMMENTATUR

Ir-Raba': "En Passant" - jew inkella - Ferħa bla Temma.

PAWSA.

IR-RIĦ. ĦSEJJES TA' DBIEBEN / ŻANŻIN TA' XI NEMUSA MINN ĦIN GĦALL-IEĦOR

SULDAT ABJAD
(igerger waħdu)

...Se tispiċċa ħażin. Jekk iħallu Sempliċi Suldat jagħmel

ta' rasu, ma nispiċċaw qatt. Għalfejn qegħdin hemm huma mela?

SULDAT ISWED

X'jiġifieri? M'għandux ikollok ftit dinjità?...

SULDAT ABJAD

Dinjità! Dinjità tittallab biex ma jmexxukx fejn iridu huma? Int tpaxxihom qiegħed.

SULDAT ISWED

Rajt imma? Meta mexxewni ma sejħulix "Pedina Sempliċi Suldat"! Suldat Iswed sejħuni! *(b'disprezz)* Mhux Pedina Sempliċi Suldat!

SULDAT ABJAD

U issa? B'daqshekk? Taħseb li issa tinsab aħjar minn qabel?

SULDAT ISWED

Imma int tal-anqas minn hawn ma tistax taqlagħni barra! Mhux int, Pedina Sempliċi Suldat Iswed! Hemm ir-regolamenti. Qas huma ma jistgħu jmorru kontra r-regolamenti!

SULDAT ABJAD

Kontrihom le. Imma jistgħu jużawhom.

SULDAT ISWED

X'jiġifieri?

SULDAT ABJAD

Jafu jużawhom. Jafuhom aħjar minnek. Jafu jsibu mezz kif jiġġildulek mingħajr ma jiksru... r-Regolamenti! — Għadek ma ntbaħtx?

SULDAT ISWED

Intbaħt? Xiex?

SULDAT ABJAD

"En Passant".

PAWSA QASIRA. UKOLL IR-RIĦ SIKET.

SULDAT ISWED

X'jiġifieri?

SULDAT ABJAD

"En Passant".

SULDAT ISWED

X'int tgħid?!

SULDAT ABJAD

Il-qagħda ġdida tiegħi: "En Passant". Hekk isejħulha.

SULDAT ISWED

X'int tgħid? M'iniex nifhem. Minn hawn hekk jew hekk ma jistgħux jaqlgħuni barra...

SULDAT ABJAD
(pront)

Jistgħu. (*kantaliena - jikkwota regolament)* Meta Pedina-Suldat timxi l-ewwel darba u jintuża d-dritt li timxi żewġ passi flok wieħed, l-avversarju, jekk ikollu pedina biswit il-qagħda ġdida ta' dak li mexxa qablu, jista' jekk irid imexxi l-Pedina-Suldat tiegħu biex jaqla' barra...

SULDAT ISWED

Le, ma jistax!

SULDAT ABJAD

...lil dak tal-avversarju. Jista'. Qed ngħidlek. "En Passant". Dik ir-regola.

SULDAT ISWED

Le!...

SULDAT ABJAD

Dak ...ir-Regolament!

SULDAT ISWED

Ma jistax, le...*(jieqaf)*.

SULDAT ABJAD

Bdejt tiftakar.

SULDAT ISWED

Le... — Kont insejt. Tgħallimthom bl-amment żmien ilu r-regolamenti. Kont insejt. Jiġifieri issa... jekk il-Bojod issa jmexxu lilek xorta tista' taqlagħni barra...

SULDAT ABJAD

Huma, mhux jien. Huma jaqlgħuk.

SULDAT ISWED

Huma.

SULDAT ABJAD

Daħku bik.

SULDAT ISWED

Qarrqu bija.Taparsi semgħu minni u qarrqu bija. Stajt bqajt fejn kont mela! Issa jmexxu lilek fuqi u jaqlgħuni barra xorta!

SULDAT ABJAD

Jistgħu jagħżlu li għal did-darba jeħilsuhielek...

SULDAT ISWED

Le. Le. Naf x'se jagħmlu...

SULDAT ABJAD

...Il-logħba tal-qattus u l-ġurdiem.

SULDAT ISWED

...Naf! Issa jkunu jridu jpattuhieli! Lilek imexxu u jien

insib ruħi barra. Kull logħba hekk. L-ewwel iħalluni salaħħar, jittamawni li dalwaqt imexxu lili biex imbagħad meta jmexxuni - imexxuni dritt għal ġo xi nasba jew oħra u ninqala' barra - pass wieħed u barra! Dejjem! Imma għaliex? Għaliex dejjem jagħmluli hekk? *(jgħajjat)* X'għamiltilkom qatt jien? Mela aħjar iħalluni barra mill-ewwel, mela! Aħjar ma jilagħbuni xejn! Imma mhux hekk għid?

SULDAT ABJAD

Int se tkompli tpaxxihom? Int wara kollox għax tagħmilha ta' voluntier?...

SULDAT ISWED

Jien voluntier?!...

SULDAT ABJAD

....Meta toqrob logħba jmissek tiskarta jew taħrab.

SULDAT ISWED

...Jien bilfors ikaxkruni hawn lili! Bilfors! Taħseb li gost tiegħi hawn? Nipprova niskarta jien, nistaħba wara sħabi. Imma dejjem isibuni u jkaxkruni hawn, f'dal-misraħ. Illibbsuni dal-ħwejjeġ, din il-korazza tal-ħadid u jitilquni fuq din iċ-ċangatura - waħdi – u jibda l-martirju. Għallbidu ngħid ma rridx nagħti kas - nistenna l-ħin jgħaddi sad-dlam u nitlaq - jirbaħ min jirbaħ. Iżda mbagħad mingħajr ma rrid nibda ninteressa ruħi - insegwi ċ-ċaqliqiet, nistħajjel fuq liema pjan qed imexxu tagħna, x'jistgħu jagħmlu tagħna u x'jistgħu jagħmlu l-oħrajn... u x'nista' nagħmel jien did-darba ... jien - kieku jtuni ċans! Imma l-ħin dejjem għaddej - tmiem il-Logħba dejjem joqrob sakemm sa fl-aħħar nismagħhom isejħuli biex nimxi. Nimxi - jien! Ferħan nagħti pass 'il quddiem... U hemm int! Tard wisq nintebaħ li diġà hemm min lest jaqlagħni 'l barra! Kollox għalxejn!

SULDAT ABJAD

Hekk jiġri lil kulħadd...

SULDAT ISWED

Le, mhux lil kulħadd! Nieħdu s-Sultan u r-Reġina - dawk mhux dejjem minn tal-aħħar jinqalgħu barra?

SULDAT ABJAD

Imma r-responsabbiltà - ir-Responsabbiltà! Kemm hija kbira tagħhom! Jafu li malli jispiċċaw huma, jispiċċa kulħadd - tispiċċa l-Logħba - jispiċċa kollox!

SULDAT ISWED

Imma tal-anqas jafu li dak li qed jagħmlu jiswa xi ħaġa. Għandhom sodisfazzjon. Mhux jinħlew fix-xejn...

SULDAT ABJAD

Bħalek. U bħali. Imma jien ma ninkeddx għalija wara kollox. Għalfejn tinkedd, toqgħod tpaxxihom?...

SULDAT ISWED

Iva, tpaxxihom... Dak biss taf tgħid int!... Iva, iva - issa tgħid hekk imma. Ħalli tkompli tiġi hawn wisq aktar - ħalli l-istorja tkompli ttenni ruħha logħba wara logħba - elf darb'oħra. Għomrok kollu! Imbagħad - imbagħad tinkedd - imbagħad tinkedd u titbellah! Ma jimpurtakx intix tpaxxihom jew le mbagħad. Jimpurtak biss li forsi xi darba xi ħadd jindenja ruħu jinduna bik, jiftakar li int - Sempliċi Suldat - Iswed jew Abjad - int ukoll trid min jagħti kasek - trid li ma ssibx ruħek barra mil-Logħba bla ma tkun ħadt imqar sehem żgħir fiha. Titkarrab, iva - tittallab u tgħaffeġ taħt saqajk id-dinjità - il-ftit dinjità! - il-ftit rispett li forsi huma jkunu ħallewlek - u titkarrab u titbellah imbagħad!

SULDAT ABJAD

Imma x'jiswa? Min taħseb se jagħti kas?...

SULDAT ISWED

U toqgħodx tgħidli! Tgħidlix li int ma ġbartx bewl u

ħara minn warajhom - int ukoll! Int li ilek iddur - int li dort u mxejt daqskemm tippretendi li dort u mxejt! Mgħobbi bil-ħara u l-bewl tagħhom, int ukoll! Mela tiġix tgħidli lili int!

SULDAT ABJAD
(iċapċap - sarkastiku)

Bravo! Bravissimo! Sfugajt biżżejjed? Taħseb li xi ħadd ta kasek issa? Kuntent issa?

SULDAT ISWED

Illum, ftit ilu, taw kasi...

SULDAT ABJAD

U x'ħadt? Taparsi semgħuk. Imma l-qagħda baqgħet l-istess...

SULDAT ISWED

"En Passant"...

SULDAT ABJAD

Tistenna minn ħin għal ieħor li jaqilgħuk 'il barra...

SULDAT ISWED

Bħal dejjem.

SULDAT ABJAD

Bħal dejjem.

SULDAT ISWED

U meta jeħilsuhielek - jekk jeħilsuhielek - tikkonferma biss li wara kollox int m'int xejn - anqas importanti biżżejjed biex jaħlu ċaqliqa oħra fuqek. Għalhekk biss. Jekk jeħilsuhielek.

SULDAT ABJAD

Għalhekk biss.

SULDAT ISWED

Għalhekk biss... Imma ma jimpurtanix! Ma rridx ninqala' barra! Ma rridx, qed tisimgħuni? Nitlobkom!...

ĦOSS TAL-ĦADID TAL-KORAZZA HEKK KIF JINXTEĦET GĦARKUPPTEJH.

SULDAT ISWED
(ikompli)

Ħniena! Arawni għarkupptejja! Aħfruli - did-darba biss! Eħilsuhieli! Ħniena! L-aħħar darba din li nitlobkom ħniena!...

SULDAT ABJAD

Iblah. Qum minn hemm! Min jagħti kasek?

SULDAT ISWED

...Noqgħod hawn, sieket, ma nitħarrikx, ma niftaħx fommi. Niġbor il-ħmieġ taż-żwiemel, nixxotta l-bewl saħansitra... Ħalli ma tmexxunix - iżda taqilgħunix barra, nitlobkom! Jiena l-iżgħar fost iż-żgħar, suldat xiħ, għajjien, bilkemm niflaħ nitħarrek - kif nista' ntellifkom jien?!

FANFARA TA' TRUMBETTA. GĦAGĦA TAL-FOLLA.

SULDAT ABJAD

Hemm int! Issa tara kemm se jagħtu kasek bit-tinwiħ tiegħek kollu!

SULDAT ISWED

Jagħtu kasi iva! Jeħtieġ li jagħtu kasi!

IQUM BILWIEQFA:

ĦSEJJES TAL-KORAZZA HEKK KIF IQUM FUQ SAQAJH.

SULDAT ISWED

...Isimgħuni!... ISIMGĦUNI!

ĦOSS TA' XABLA TVENVEN, TINSTILET MINN ĠO L-GĦANT

SULDAT ISWED

...Erġgħu aħsbuha! Il-pedini l-oħra kollha mxew aktar minni. Hemm il-Kavallier - it-Torri - ir-Re u r-Reġina!... jekk għandkom il-ħila aqilgħu lil xi ħadd minnhom! Jekk taqilgħu lili tkunu ġwejjef! Beżżiegħa! Ġwejjef l'intom!

SULDAT ABJAD

Iskot! Attent! Qed iżżomm il-logħob!

SULDAT ISWED

Ġwejjef! Ilkoll li intom! Ilkoll! Imma daqshekk! Qed tisimgħuni! Daqshekk! Daqshekk baxxejt rasi - daqshekk voluntier! U daqshekk ġbart il-...il-ħmieġ tagħkom!

SULDAT ABJAD
(taħt l-ilsien)

Il-ħara!...

SULDAT ISWED

Il-ħmieġ... Xiex? Il-ħara! Il-ħara tagħkom u l-...

SULDAT ABJAD
(l-istess)

...U l-bewl!

SULDAT ISWED

Il-bewl u l-ħara tagħkom! Le - daqshekk!

FANFARA QAWWIJA TA' TRUMBETTA.

TEXTIX ITARRAX FUQ IL-LOUDSPEAKER.

SULDAT ISWED
(imwerwer)

Le - aħfruli! X'jien ngħid? Ma nafx x'jien ngħid! Aħfruli

- Ħtija tiegħi!

JARMI X-XABLA - ĦOSS JIDWI TA' ĦADID FUQ MADUM.

SULDAT ISWED
(ikompli)

...Ħtija tiegħi - iva. Kollox ħtija tiegħi! Aħfruli! *(jitkarrab)* Jaħasra jien semplici suldat xiħ - għajjien. Dejjem obdejt - dejjem għamilt kif għedtuli. Baxxejt rasi dejjem. Taqilgħunix barra...*(il-krib ta' leħnu jibda jitbaxxa sa ma jispiċċa fix-xejn)* Qatt ma gergirt qabel. Taqilgħunix barra. Jien sempliċi suldat xiħ, sempliċi suldat...

SKIET.

DAQQ TA' TANBUR.

KUMMENTATUR

Il-Ħames: Xaħmet il-lejl.

IL-WESGĦA ISSA TINSAB FID-DLAM. IL-LOUDSPEAKERS ILHOM MA JINSTEMGĦU.

IL-FOLLA SIKTET.

RIĦ JONFOĦ.

MATUL IX-XENA JINSTEMGĦU KULTANT XI ĦSEJJES TA' PROGRAMMI POPOLARI TAT-TELEVIXIN.

SIGNATURE TUNES TAL-AĦBARIJIET:
TMIEM XI TELEGIORNALE - CNN - L-INNU MALTI; GĦELUQ TAL-ISTAZZJON, EĊĊ.

SULDAT ISWED
(jokrob)

...M'għamilt deni lil ħadd. Aħfruli. Sempliċi suldat -

għajjien - sempliċi...

SULDAT ABJAD

Qum minn hemm.

SULDAT ISWED

X'ġara? Min hemm?

SULDAT ABJAD

Waqa' l-lejl.

SULDAT ISWED

Int? Għadna hawn mela? Kemm għadda ħin?

SULDAT ABJAD

Ħafna.

SULDAT ISWED

Fejn int?

SULDAT

Fejn kont qabel. Kollox għadu kif kien.

SULDAT ISWED

Għaliex? Lil min mexxew?

SULDAT ABJAD

Lil ħadd.

SULDAT ISWED

X'qed jistennew? — Kemm għadda ħin?

SULDAT ABJAD

Ma nafx. Dalam f'daqqa. Naħseb li marret għajni bija.

SULDAT ISWED

U lilna ħallewna hawn.

SULDAT ABJAD

Hawn. Bilwieqfa. Insewna forsi...

SULDAT ABJAD

Il-Logħba wieqfa.

SULDAT ISWED

Issospendew kollox. Naħseb... *(jieqaf)* Ikompluha għada forsi...

SULDAT ABJAD

Itemmuha għada. Forsi...

SULDAT ISWED

X'nagħmlu - immorru?

SULDAT ISWED

Fejn? U l-oħrajn? Il-pedini l-oħrajn fejnhom?

SULDAT ABJAD

Ma jidhrux. Id-dlam. Forsi għadhom hemm huma wkoll. Jistennew.

SULDAT ISWED

Il-folla marret iżda.

SULDAT ABJAD

M'hawnx ħosshom.

SULDAT ISWED
(jirtogħod)

Il-bard!... Imma lilna - kif ma jgħidulna xejn lilna? Tgħid dawk li jmexxu marru wkoll?

SULDAT ABJAD

M'hawnx ħosshom.

SULDAT ISWED

Qed jaħsbu f'xi pjan. Iħabblu moħħhom kif se joħorġu

min-nasbiet li daħlu u tħabblu fihom...

SULDAT ABJAD

Li daħħlu lilna fihom!

BUFFURA RIĦ. SERDUK JIDDEN 'IL BOGĦOD.

SULDAT ISWED

Smajt?! — Dak il-ħoss!... Deherli li smajt xi ħadd - jidħak.

SULDAT ABJAD

Ma smajtx. Ma nafx.

SULDAT ISWED
(jirtogħod aktar)

Smajt sewwa jien iżda. Naħseb - naħseb li hemm għadhom. Kulħadd hemm għadu! Kulħadd. Jistennew ilkoll, siekta, fid-dlam. - Ukoll il-kameras tat-televixin għadhom jaħdmu!

SULDAT ABJAD

Dal-ħin?

SULDAT ISWED

M'hemmx ħin. Il-ħin - iż-żmien - waqaf. — Hemm fuq - ħares. Il-kwiekeb!

SULDAT ABJAD

Ma nistax inħares 'il fuq. Dan l-elmu jilwili għonqi.

SULDAT ISWED

Neħħih! Ħares!

SULDAT ABJAD

Le. — X'int tara?

SULDAT ISWED

Il-kwiekeb. Miljuni!

SULDAT ABJAD

Jidhru?

SULDAT ISWED

Hemm! U hemm - u hemm!... Iżda ara - m'għadhomx iteptpu, intbaħt? Waqfu. Qed jistennew.

SULDAT ABJAD

Huma wkoll?

SULDAT ISWED

Imma l-kameras - it-televixins għadhom mixgħula!

SULDAT ABJAD

U l-istampa - il-monitors - x'juru? Id-dehra li jagħtu, kif inhi?

SULDAT ISWED

Sewda. Battala.

SULDAT ABJAD

Mitfijin forsi...

SULDAT ISWED

Le. Mixgħula. Il-kurrent għadu għaddej - l-arloġġi jduru żugraga mejt - is-sets għandhom sħan - jaħarqu nar!

SULDAT ABJAD

Imma l-istampa!?...

SULDAT ISWED
(kiebi)

Sewda. Bla ħoss. Kollox wieqaf. Imma... kulħadd għadu quddiemhom. Il-kotra... M'intix tħossu l-ħars tagħhom fuqek?

SULDAT ABJAD

Fuqek. Jien m'għamilt xejn biex iħarsu lejja.

SULDAT ISWED

U jien mela - jien x'għamilt? Xejn! Xejn qatt ma ħallewni nagħmel lili!

SULDAT ABJAD

Kollu ħtija tiegħek.

SULDAT ISWED

Xi ħtija?

SULDAT ABJAD

Tiegħek. Kieku bħalissa l-logħba spiċċat– tlaqna lura mnejn ġejna. Mhux għadna hawn, niżel il-lejl, dalam, u għadna hawn.

SULDAT ISWED

Imma aħseb ftit! Trid tmur lura mnejn ġejt meta taf li għadek m'għamilt xejn? Tmur lura bla qatt urejt ħiltek?

SULDAT ABJAD

Liema ħila?

SULDAT ABJAD

Qed tara?! Qas biss il-ħila tiegħek - il-potenzjalità tiegħek ma tagħraf! U għaliex? Għax huma jagħmlu kollox għalik - imexxuk hawn u jmexxuk hemm bla ma jtuk l-opportunità tagħmel xi ħaġa minn rajk. Għalhekk. U aħna lkoll fin-nofs bla nafu l-għala ta' xejn. Għalfejn qed imexxuna, eh? X'qegħdin nagħmlu hawn aħna issa? Dak li rrid naf - x'aħna nagħmlu?

SULDAT ABJAD

Waħedna ma naslu mkien. Inbaxxu rasna...

SULDAT ISWED

...U nobdu! Inbaxxu rasna u nobdu! Hekk– bl-amment! Bla ma nafu l-kif u l-għaliex? U lil min! Lil min!! Min qed

imexxina? Nafu min huma? Le... Min hemm fit-Torri, jgħasses fuqna?... Min wara l-maskra tal-kavallier?.. U r-Reġina... min hi? Qatt rajtha int?...

SULDAT ABJAD

Le... *(kantaliena)* Salv, int qatt rajt lir-Reġina?...

SULDAT ISWED

U s-Sultan? Min hu... U l-oħrajn?

SULDAT ABJAD

...Le Ġann, qatt ma rajt lir-Reġina... Le.

SULDAT ISWED

Le! Ma tafx!

SULDAT ABJAD

Min jaf x'ferħ u...

SULDAT ISWED
(tisbita bix-xabla fuq tarka)

Aqtagħha! *(pawsa - skiet)* Le! Buffu! Le, ma taf xejn lanqas int. Ħadd ma jaf. La rajt Re int, u la rajt Reġina... Xejn ma rajt, lanqas int! Ammettiha!

SULDAT ABJAD

Xejn. — Smajt... — Kulma smajt... *(meta ma jinterrompihx)* Darba smajt...

SULDAT ISWED

Xiex?

SULDAT ABJAD

Xejn.

SULDAT ISWED

Smajt xiex? Darba smajt xiex?

SULDAT ABJAD

Xejn qed ngħidlek. Darba smajt… Jgħidu li kien hemm żmien meta l-Isqof kien Buffu.

SULDAT ISWED

L-isqof?… L-Isqof!

SULDAT ABJAD

Żmien ilu ta! Medjuevu qed ngħidu! Meta l-Buffu, dak iż-żmenijiet, kien l-eqreb tas-Sultan!

SULDAT ISWED

Jiġifieri… il-Buffu sar Isqof?

SULDAT ABJAD

Jew l-Isqof kien Buffu! Ma nafx…Imma ilu ta! Eeh! Ilu!…

SULDAT ISWED

Le - hekk mhux biżżejjed! Hekk ma nistax inkompli jien! M'iniex bi ħsiebi nkompli!

SULDAT ABJAD

Lanqas kieku trid ma tista' issa. Mhux biżżejjed qlajt għawġ; xi trid tagħmel aktar?

SULDAT ISWED

Jeħtieġ li ssir bidla. Bħal qabel ma nistgħux inkomplu. Daqshekk! *(jgħajjat)* Qed tisimgħuni? Intom, Suwed u Bojod hemm fuq, misturin fid-dlam, tħarsu lejna u tissemmgħu - intom li qegħdin hemm biex tikkmandaw biss - jien ngħidilkom li daqshekk għamilna! M'aħniex bi ħsiebna nkomplu nobdu bil-għama. Irridu sehem aħjar fil-Logħba - irridu nkunu nafu bil-pjanijiet minn qabel! Irridu aktar rispett - aktar dinjità! Irridu għan!

SULDAT ABJAD

Iskot! M'intix tara fiex ġibtna bid-dinjità tiegħek kollha!

SULDAT ISWED

...Daqshekk! Jeħtieġ li ssir bidla! Aħna rridu!...

SULDAT ABJAD

Le - jien le! Jien ma rrid xejn! Isimgħu lili! Jien m'għandix x'naqsam miegħu! Jien nobdi - nibqa' nobdi sal-mewt!...

SULDAT ISWED

Ġifa! Int diġà mejjet! Beżżiegħi!

IKOMPLU FLIMKIEN, WIEĦED JIPPROVA JITFI KLIEM L-IEĦOR, SA MA T-TNEJN JISPIĊĊAW JITTALLBU FLIMKIEN "...ISIMGĦUNI!"

SULDAT ABJAD

Nobdi! Inbaxxi rasi u nobdi! Qed tisimgħuni? Nistqarr quddiem kulħadd: jien nobdi! Irrikordjaw kliemi! Jien - Sempliċi Suldat Abjad fuq ċangatura 5E nistqarr li m'għandi x'naqsam xejn ma' dan ix-xewwiexi! Ftakru - m'għandi x'naqsam xejn miegħu!! Nitlobkom - isimgħuni!...

SULDAT ISWED

...Jien ma nibżax imma! Jien għadni ħaj u nitlob spjegazzjoni! Irrid naf b'liema dritt intom tinsabu hemm fuq u titolbu sottomissjoni mingħandna - b'liema jedd tikkmandawna!? Iva, jien ħaj u nitlob spjegazzjoni! Irrid naf!... Qed tisimgħuni?!..

PAWSA.

EBDA TWEĠIBA GĦAJR ID-DIWI TA' LEĦINHOM JITKARKAR MAR-RIĦ.

SERDUK JERĠA' JIDDEN.

SULDAT ISWED
(daħka ħarxa)

Boloh! Boloh it-tnejn li aħna! M'hemm ħadd jismagħna.

SULDAT ABJAD

Irid ikun hemm. Il-folla...

SULDAT ISWED

Telqu wkoll. M'hemm ħadd.

SULDAT ABJAD

Ukoll... M'għoġbithomx dit-taħwida kollha... Dal-kaos!

SULDAT ISWED

U aħna bqajna hawn, biex inkomplu nissieltu f'dil-logħba li ħadd ma jrid jara. Ħallewna waħedna! *(iwerżaq)* Eli, Eli, lama sabachtani?!

IR-RIĦ IMHERWEL.
TPERPIR TA' BNADAR SFRENATI.

SULDAT ABJAD

Ħtija tiegħek. Ksirt ir-regolamenti. Għajjatt, bkejt u ttallabt. Fixkilt il-logħob u ħawwadt l-imħuħ! Ħtija tiegħek! Kollox waqaf - minħabba fik!

SULDAT ISWED

Min jgħidlek li mhux se jkomplu? Qed jistennew is-sebħ, dak kollox...

SULDAT ABJAD

U l-floodlights - id-dwal artifiċjali? Għaliex ma xegħlux il-floodlights jekk riedu jkomplu?

SULDAT ISWED

Ikomplu, issa tara. Qed jistennew żerniq ġdid - jaħsbu pjanijiet ġodda - strateġija biex jikkuntentaw lil kulħadd.

SULDAT ABJAD

Ma jistax ikun. Hemm ir-regolament, insejt?

SULDAT ISWED

Jibdluh.

SULDAT ABJAD

Tard wisq. Aktar tikber il-konfużjoni kieku. Kulħadd dara l-parti tiegħu. Taħseb li r-Rejiet, l-Irġejjen, l-Isqfijiet jew xi ħadd mill-oħrajn li huwa aqwa minnha lest iċedi xiber poter... għalik? Minħabba fik? Le. Aqta' jiesek. Ir-regolamenti ma jinbidlux minħabba xi ħadd bħalna.

SULDAT ISWED

Iżda issa jkollhom jibdluhom! Jew jibdluhom jew il-Logħba ma titkompliex!

SULDAT ABJAD

Titkompla. Jew jibdew oħra. Imma r-regolamenti ma jinbidlux.

SULDAT ISWED

Kif jistgħu ma jinbidlux?...

SULDAT ABJAD

Kif jistgħu jinbidlu?

SULDAT ISWED

Inġagħluhom aħna! Jekk inżommu iebes - jekk ħadd minna ma jiċċaqlaq minn hawn nipparalizzaw kollox. Ikollhom jagħmlu l-kontijiet miegħi - magħna lkoll! Did-darba jkollhom jagħtu kas tagħna!

SULDAT ABJAD

Tagħkom min?

SULDAT ISWED

Tagħna - Aħna! Jien u int! U l-oħrajn kollha! Jien qed nissielet għad-drittijiet tagħna lkoll. Sakemm hawn jien

il-Logħba ma titkompliex.

SULDAT ABJAD

Sakemm hawn int.

SULDAT ISWED

X'jiġifieri? Jien hawn se nibqa'. Nissielet sal-aħħar!

SULDAT ABJAD

Sakemm iħalluk.

SULDAT ISWED

Ikollhom iħalluni! Jagħmluli x'jagħmluli mhux se nħallihom idawruni.

SULDAT ABJAD

Lili żgur ma se jagħmlu xejn. Jien m'għamilt xejn.

SULDAT ISWED

Iblah! Bik jagħmlu li jridu - kif dejjem għamlu. Bija le imma. Urejthom xi nsarraf jien. Xejn ma jistgħu jagħmluli lili! Xejn li xejn.

DAQQ TA' TANBUR.

KUMMENTATUR

Is-Sitt Stazzjon. Tempo. L-eqqel tal-lejl. Żerniq ġdid mistenni.

SERDUK JIDDEN FIL-QRIB.

SULDAT ISWED

Ma jdumx ma jisbaħ.

SULDAT ABJAD

Idum. Orqod. Jekk torqod jisbaħ aktar malajr.

SULDAT ISWED

Ma rridx norqod. Ili għomri kollu rieqed, Din l-ewwel

għodwa ta' ħajti li se nara. Irrid inkun imqajjem meta titla' x-xemx. Irrid nara kollox - nisma' kollox - induq kollox. Għada se nitwieled mill-gdid.

SULDAT ABJAD

Jien se nipprova.

SULDAT ISWED

Titwieled mill-gdid?...

SULDAT ABJAD

Norqod. Twelidt darba kien biżżejjed.

SULDAT ISWED

Qed tibża'. Beżżiegħ... Ħallejthom jirbħuk.

SULDAT ABJAD

Norqod. Mhix ħaġa ħafifa torqod bilwieqfa b'dal-ħadid madwar għonqok u qaddek. Iżda tidra wkoll biż-żmien. U tidra ż-żmien. Kien hemm żmien kont ngħodd in-nagħaġ biex norqod. Ġie żmien u qerdu l-ħaxix u ksew il-mergħa bil-konkrit u qatlu kull nagħġa. U la nista' nġib quddiem għajnejna kif kienu n-nagħag ta' dari u lanqas kif nisthajjel in-nagħaġ m'għadni niftakar. Insejt kollox. Nisma', imma ninsa - ngħodd kemm idden is-serduk imperreċ hemm fuq f'ras it-Torri. Naf li hemm fuq qiegħed. Dejjem jgħassisli. Min-naħa l-oħra, ma tistax tgħid ngħodd l-istilel hemm fuq biex norqod. Dan l-elmu tqil wisq - kont kieku ngħolli ħarsti lejn is-sema, ngħodd il-kwiekeb biex tal-anqas norqod.

SULDAT ISWED

Inża' l-elmu.

SULDAT ABJAD

Hekk jew hekk... Wara ftit torqod bla ma tkun taf.

SULDAT ISWED

Tibża' - tibża' li jarawk. Ukoll fid-dlam tibża'. Tassew li għalik m'hemmx tama, ħabib. Ma jimpurtax.

Ngħoddhomlok jien il-kwiekeb.

SULDAT ABJAD

Min jaf x'hemm tal-kwiekeb.

SULDAT ISWED

Bosta. Miljuni.

SULDAT ABJAD

Bosta. Biżżejjed biex norqod.

SULDAT ISWED

Orqod. Jiena ngħodd. Ħafif li tgħoddhom dan il-lejl. Kollox jidher ċar f'daqqa waħda. Ebda dubji. Xejn biża'. Ngħoddhom mela. Waħda, tnejn, tlieta, erbgħa...

SULDAT ABJAD

Taħseb li għalhekk inħolqu l-kwiekeb? Biex wieħed jorqod?

SULDAT ABJAD

Naħseb... Iva naħseb. Għal xi wħud. Ukoll l-Univers, sa fl-aħħar jagħmel sens... Ħamsa, sitta, sebgħa... Taf x'kostellazzjoni hi dik? Qisha tal-Granċ... X'taħseb?... Tmienja disgħa, għaxra, ħdax... Hemm tnax-il kostellazzjoni taż-Żodjaku, kont taf? Irrid ngħid tnax li minnhom tgħaddi x-xemx matul is-sena,. B'kollox hemm tmienja u sittin-il kostellazzjoni. Tnax biss taż-Żodjaku iżda. Hemm il-kaprikornu, il-bodbod, ġemini, it-tewmin, l-iljun...*(leħnu jitbiegħed - jidwi)* L-iskorpjun, l-imqass, l-iljun, is-serp, l-ajkla, is-serp...l-ajkla... *(leħnu jintilef fix-xejn)*

SKIET.

KUMMENTATUR

Is-Seba' Stazzjon: Sortez les Pièces. Żerniq ieħor. L-aħħar

wieħed.

FANFARA TA' TRUMBETTA.

SULDAT ISWED
(iqum maħsud)

X'ġara!? X'kien dak il-ħoss?...

SULDAT ABJAD
(ilu li qam)

Qed jisbaħ, ħares.

SULDAT ISWED
(mirżuħ)

Tassew; iż-żerniq. Arani x'negħreq. X'kien dak il-ħoss?

SULDAT ABJAD
(rassenjat)

Se jkomplu l-Logħba.

SULDAT ISWED

Se jkomplu... Iva - niftakar! Irqadt. Ħsibt li kienet biss ħolma kerha - ħmar il-lejl.

SULDAT ABJAD
(għajjien)

Se jkomplu.

SULDAT ISWED

Ma tliftux iż-żerniq imma! Dak l-aqwa. Dalwaqt jistenbaħ kulħadd. Sa fl-aħħar. Issa naraw x'se jagħmlu...

SULDAT ABJAD

Kollox bħal qabel jibqa'.

SULDAT ISWED

Le - il-bidla ssir. Kellhom żmien jaħsbuha. Minn hawn u ftit ieħor se tibda ħajja ġdida għalina lkoll. Aħna lkoll...

(jieqaf) Fejn hu-Torri? U l-oħrajn? Fejn huma?...

SULDAT ABJAD

Min? L-oħrajn? Hawn kienu qabel ma dalam...

SULDAT ISWED

Iċ-ċangaturi kollha vojta. Fejn telqu? It-Torri li kellek warajk... u l-oħrajn kollha? Fejn mar kulħadd?!

SULDAT ABJAD
(jibda jaħkmu l-paniku)

Telqu wkoll. Approfittaw ruħhom mid-dlam - mill-waqfien - u telqu! Ħarbu!

SULDAT ISWED

Minn xiex ħarbu? X'beżgħu? Qed jisbaħ ħares - id-dawl qed jinfirex mal-misraħ, ikeċċi d-dlamijiet!

SULDAT ABJAD

Imma kollox... baħħ. Il-baħh biss madwarna!

SULDAT ISWED

Se terġa' tibda l-logħba. Imma l-qagħda tagħna titjieb żgur! Għalfejn ħarbu? Kulħadd jeħtieġ li jkun hawn. Illum sebaħ jum ġdid!

SULDAT ABJAD

Ħarbu. Ħallewna waħedna - f'dal-misraħ bla qies - m'hawnx ruħ waħda li hi waħda. Jien u int biss - weħedna! U lili? Għaliex m'avżawnix lili? Setgħu tal-anqas wissewni lili! Mhux hekk; ħallewni waħdi!

SULDAT ISWED

Le, mhux waħdek. Hawn jien miegħek. Jien u int għad nistgħu...

SULDAT ABJAD

Int? Int u jien?!... Int il-ħtija ta' kollox! Jien m'għandix

x'naqsam miegħek!

GĦAGĦA FIL-BOGĦOD TAL-KOTRA RIESQA.

SULDAT ISWED

Imma aħna flimkien!...

SULDAT ABJAD

Tersaqx lejja!

SULDAT ISWED

Int ukoll taħrabni?... Le, stenna - tibżax!

SULDAT ABJAD

Ma nibżax?! Ismagħhom - ġejjin! - toqrob il-folla.

TISFIRA U ŻARŻIRA TA' LOUDSPEAKER.

LOUDSPEAKER

Attenzjoni, testing, one-two.... Tempo! Tempo! Testing one-two. Attenzjoni!... Zugzwang! Zugzwang! Testing! Sortez les pièces!

SULDAT ISWED

X'qed jgħid! ... X'int tgħid?!

SULDAT ABJAD

Ġejjin għalik! U għalija! Ismagħħom! Xebgħu jistennew il-Logħba tkompli! Ġejjin għalina!

SULDAT ISWED

Imma jekk lanqas biss kienu qed jagħtu kas x'qed jiġri!

SULDAT ABJAD

Ma jimpurtahomx! Riedu li l-Logħba tkompli - riedu li xi ħadd jirbaħ! Ikun min ikun - l-aqwa li jirbaħ xi ħadd! L-aqwa li xi ħadd jinqatel u jinqala' barra! Imma issa,

issa minħabba l-indħil tiegħek...! Ara x'ġara! Ħawwadt il-pjanijiet! Forsi ma kenux perfetti - imma tal-anqas setgħu imexxuna fuqhom! Stajna ngħixu tal-anqas! Imma issa - issa ħadd aktar ma jista' jmexxi! Kaos sħiħ! Ħadd aktar ma jista' jirbaħ!

IL-FOLLA QRIB.

LOUDSPEAKER

Sortez les pièces! Sortez les pièces!

SULDAT ISWED

Le - isimgħuni! Ma fehmunix?... Ħalluni!!

SULDAT ABJAD

Le! Mhux jien!... *(iwerżaq)* Minħabba fik! Miegħek se neħel jien! Jien - jien bla ħtija! Bla ħtija qed tisimgħuni...

SULDAT ISWED

Għalikom ukoll! Għall-ġid tagħkom stess!...

GĦAGĦA.

LOUDSPEAKER

Sortez les pièces!

MUSKETTERIJA - SPARAR FIL-VIĊIN.

L-GĦAGĦA, KREXXENDO.

LOUDSPEAKER

(ton aktar distakkat - mekkanikament)

Sortez les pièces!... Testing, one-two. Testing. Zugzwang, one, two, testing... testing. Żgumbraw il-misraħ. Kulħadd joħroġ mill-misraħ jekk jogħġobkom. Kulħadd barra. Ftit minuti oħra tibda l-logħba. Testing. Jekk jogħġobkom. *(eku)* Jogħġobkom - jogħġobkom - jogħġobkom. Testing... Zugzwang. Zugzwang...

L-GĦAGĦA TAL-KOTRA TITBIEGĦED.

MOTA TWILA FUQ TANBUR.

IL-KOTRA TISKOT.

ŻEWĠ TAĦBITIET KBAR FUQ TANBUR: IL-QATLA.

GĦAJTA TA' FERĦ U QILLA MILL-KOTRA.
IMBAGĦAD SKIET.

PREŻENTATRIĊI
(leħen simpatiku)

Niskużaw ruħna mal-pubbliku għal dak il-qtugħ u waqfien fit-trasmissjoni. Nitolbu l-pubbliku jerġa' jsib postu. Il-Logħba terġa' tibda mill-aktar fis possibbli. Niżżukom ħajr u nixtiqulkom il-kumplament tal-jum it-tajjeb fuq dan l-istazzjon.

FANFARA TA' TRUMBETTA.

KUMMENTATUR

Ħerġin. Il-pedini, suwed u bojod, reġgħu neżlin fil-misraħ.

DAQQ FUQ IT-TANBUR.

ĊAPĊIP MILL-PUBBLIKU.

POMPA U FERĦ.

ŻAQŻIQ TAT-TORRIJIET GĦADDEJJIN - ŻWIEMEL BIN-NOFS GALOPP.

FL-ISFOND, XI MOTI TA' INNIJIET NAZZJONALI JINDAQQU FUQ IL-LOUDSPEAKERS.

SULDATI JIMMARĊJAW, PASS MARZJALI.

KUMMENTATUR

Qed jitqassmu bl-akbar ordni fuq iċ-ċangaturi ħomor u sofor. Żewġ suldati, wieħed Iswed, ieħor Abjad, jitlajjaw lura - ixiddu fuqhom il-korazzi ġodda tagħhom. Malajr ilestu iżda u huma wkoll iħaffu jieħdu posthom.

ĦSEJJES TA' LOGĦOB TAN-NAR ĊELEBRAZZJONALI.

KUMMENTATUR

Kollox lest. Il-pubbliku numeruż ukoll reġa' sab postu. Inkass rekord huma stmat għal din il-logħba wkoll. Temp mill-isbaħ! Temperatura 24 grad ċentigradi, 75 Fahrenreit. Riħ moderat mill-punent. Il-logħba se tkompli.

TMIEM

EN PASSANT: NOTA DWAR TERMINOLOĠIJA

Sortez les pièces: il-ħruġ tal-pedini taċ-ċess - strateġija għall-aħjar użu tal-mossi tal-bidu li jistgħu ikunu deċiżivi.

J'adoube: tingħad qabel wieħed imiss xi pedina biex jirranġaha u mhux biex imexxiha. Din hi importanti minħabba r-regola tac-ċess li tgħid li meta tmiss pedina, bi żball jew le, ikollok tilgħabha.

Zugzwang (Ġermaniż): ċaqliqa ta' bilfors: il-ħtieġa li trid tagħmel mossa bilfors (fic-ċess u f'logħob ieħor). Ġeneralment, li wieħed ikun imissu jagħmel mossa hu mitqies bħala vantaġġ għaliex wieħed jista' jiddeċiedi jiddeċiedi x'mossa difensiva jew offensiva jagħmel. Però, meta wieħed ma jkollu ebda mossa vantaġġjuża x'jagħmel (i.e. jinqabad f"zugzwang") ikun aħjar li ma jċaqlaqx u jħalli lill-ħaddieħor imexxi hu għax kwalunkwe mossa li wieħed ikollu jagħmel f'sitwazzjoni bħal din ma tistax għajr twassal għal qagħda agħar jew ukoll għat-telfa tal-logħba.

Tempo: Tirreferi għal ċaqliqa waħda ta' min ikun imissu jilgħab. L-iskop hu li tul il-logħob wieħed jilħaq l-għan tal-istrateġija tiegħu bl-anqas ċaqliqiet possibbli. Li tisforza lil avversarju biex jagħmel mossa żejda, mhux mixtieqa jew mhux ippjanata, jirriżulta ta' vantaġġ għalik.

Jum fost l-oħrajn - *En Passant*

ISBN 978 99957 896 26